

**Saistošo noteikumu Nr. 14/24 “Par kārtību, kādā tiek saskaņota un organizēta ielu tirdzniecība, iekasētas nodevas par ielu tirdzniecību un piešķirts tirgus statuss Smiltenes novadā”
paskaidrojuma raksts**

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
<p>1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums</p>	<p>1.1. Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 13.punkts noteic, ka viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir izsniegt atļaujas un licences komercdarbībai. Pašvaldību likuma 44.panta otrā daļa noteic, ka pašvaldības dome var izdot saistošos noteikumus, lai nodrošinātu pašvaldības autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, ievērojot likumos vai Ministru kabineta noteikumos paredzēto funkciju izpildes kārtību. Savukārt, šā likuma 45.panta otrās daļas 2.punkts paredz, ka pašvaldības dome ir tiesīga paredzēt administratīvos sodus par saistošo noteikumu pārkāpšanu, ja likumos nav noteikts citādi, par ielu tirdzniecību un tirdzniecību tirgū.</p> <p>1.2. Ministru kabineta 2010.gada 12.maija noteikumu Nr.440 “Noteikumi par tirdzniecības veidiem, kas saskaņojami ar pašvaldību, un tirdzniecības organizēšanas kārtību” (turpmāk – Noteikumi Nr.440) 8.punkts paredz pašvaldības domei ielu tirdzniecības jomā tiesības noteikt kārtību, kādā tirdzniecības dalībnieks vai tirdzniecības organizators saskaņo ar pašvaldību tirdzniecības vietas iekārtošanu, tirdzniecības dalībnieka un tirdzniecības organizatora pienākumus kārtības nodrošināšanai, tirdzniecības vietās realizējamo preču grupas, kārtību, kādā ar pašvaldību saskaņojama sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu sniegšana, nosacījumus pašvaldības izsniegtās ielu tirdzniecības vai tirdzniecības organizatora atļaujas darbības apturēšanai uz laiku, Brīvas pakalpojumu sniegšanas likumā minētā noklusējuma piemērošanu pašvaldības atļaujas izsniegšanai ielu tirdzniecībai vai ielu tirdzniecības organizēšanai. Savukārt, Noteikumu Nr.440 8.¹ punkts pilnvaro pašvaldības domi noteikt kārtību, kādā tiek piešķirts tirgus statuss un tirgus pārvaldītājs saskaņo ar vietējo pašvaldību tirgus noteikumu. Ievērojot Noteikumu Nr.440 9.punktu, pašvaldības dome Noteikumu Nr.440 8. un 8.¹ punktā minētās prasības un kārtību nosaka, izdodot pašvaldības saistošos noteikumus.</p> <p>1.3. Saskaņā ar Brīvas pakalpojumu sniegšanas likuma 14. panta otro prim daļu, kārtību, kādā izsniedzama atļauja konkrēta pakalpojuma sniegšanai publiskās vietās, var noteikt arī vietējā pašvaldība. Pašvaldības domei ir tiesības izdot saistošos noteikumus, kas reglamentē konkrēta pakalpojuma sniegšanas kārtību publiskās vietās.</p> <p>1.4. Alkoholisko dzērienu aprites likuma 8. panta pirmā un trešā daļa noteic, ka ievērojot šā likuma un citu normatīvo aktu prasības, vietējās pašvaldības nosaka alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecības īpašu kārtību izbraukuma tirdzniecībā sabiedrisko pasākumu norises vietās. Ja vietējā pašvaldība atļauj alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecību novietnēs, tā, ievērojot šā likuma un citu normatīvo aktu prasības, izdod saistošos noteikumus par laika periodu kalendārajā gadā, uz kādu atļauj alkoholisks dzērienu mazumtirdzniecība novietnēs un kārtību,</p>

	<p>kādā saskaņojama alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecības novietnes vieta.</p> <p>1.5. Likuma “Par nodokļiem un nodevām” 10. panta trešā daļa noteic, ka vietējo pašvaldību saistošajos noteikumos par pašvaldības nodevu uzlikšanu jāparedz to maksāšanas kārtība, ar nodevām apliekamie objekti, likmes, atbrīvojumi un atvieglojumi, kā arī citas prasības, kuras paredz citi likumi un Ministru kabineta noteikumi, kā arī, ievērojot Ministru kabineta 2005. gada 28. jūnija noteikumu Nr. 480 “Noteikumi par kārtību, kādā pašvaldības var uzlikt pašvaldību nodevas” 3. punktu, nodevas uzliet saskaņā ar domes izdotajiem saistošajiem noteikumiem tikai likuma “Par nodokļiem un nodevām” 12.panta pirmajā daļā norādītajiem nodevu objektiem. Saskaņā ar 16.¹ punktu, pašvaldības domei ir tiesības saistošajos noteikumos par pašvaldības nodevas uzlikšanu papildus šo noteikumu 16.punktā minētajām personām noteikt personas, kas ir atbrīvojamas no nodevas samaksas.</p> <p>1.6. Saistošo noteikumu mērķis ir nodrošināt vienotu kārtību, kādā tiek saskaņota un organizēta ielu tirdzniecība, iekasētas nodevas par ielu tirdzniecību un piešķirts tirgus statuss visā Smiltenes novada administratīvajā teritorijā.</p>
<p>2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu</p>	<p>2.1. saistošo noteikumu īstenošanas fiskālās ietekmes prognoze uz pašvaldības budžetu - Saistošo noteikumu izpilde notiks Pašvaldības kārtējā gada budžeta ietvaros:</p> <p>2.1.1. attiecināms uz ieņēmumu daļu. Provizoriski paredzami un plānoti budžeta ieņēmumi no iekasēto pašvaldības nodevu apmaksas.</p> <p>2.1.2. neietekmē izdevumu daļu;</p> <p>2.1.3. nav paredzēta ietekme uz citām pozīcijām budžeta ieņēmumu vai izdevumu daļā;</p> <p>2.2. nav nepieciešami papildus resursi sakarā ar jaunu institūciju vai darba vietu veidošanu, lai nodrošinātu saistošo noteikumu izpildi.</p>
<p>3.Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci</p>	<p>3.1. sociālā ietekme – ar saistošo noteikumu izdošanu plānots atbalstīt ielu tirdzniecībai sociālo grupu pārstāvjus, kas minēti saistošo noteikumu 49.punktā, Smiltenes novada administratīvajā teritorijā, atbrīvojot no ielu tirdzniecības nodevas maksas, ja ielu tirdzniecību plāno veikt ar precēm, kas noteiktas saistošo noteikumu 48.1. apakšpunktā;</p> <p>3.2. ietekme uz vidi – nav attiecināms.</p> <p>3.3. ietekme uz iedzīvotāju veselību - saistošie noteikumi:</p> <p>3.3.1. neietekmēs cilvēku veselību;</p> <p>3.3.2. nodrošinās vienlīdzīgas tiesības un iespējas veselības jomā – nav attiecināms;</p> <p>3.3.3. radīs jaunas tiesības vai uzliks jaunus pienākumus veselības jomā – nav attiecināms;</p> <p>3.4. ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā - ar saistošajiem noteikumiem tiks veicinātas uzņēmējdarbības aktivitātes, esošo uzņēmumu attīstība un izaugsme, kā arī paaugstināta to konkurētspēja. Saistošo noteikumu tiesiskais regulējums attiecināms uz esošajiem un potenciāliem ielu tirdzniecības dalībniekiem un ielu tirdzniecības organizētājiem.</p> <p>Tiesiskais regulējums neradīs mērķgrupai jaunas tiesības,</p>

	<p>neuzliks jaunus pienākumus, kas būtu atšķirīgi no ierastās kārtības ielu tirdzniecības saskaņošanā un organizēšanā. Saistošo noteikumu redakcija provizoriski neietekmē konkurences ierobežošanu un paredzētā nodevas iekasēšana par ielu tirdzniecību pašvaldības administratīvajā teritorijā, atbilst brīvai un godīgai konkurencei.</p>
<p>4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām</p>	<p>4.1. Saskaņojumus, ielu tirdzniecības vai ielu tirdzniecības organizēšanas atļaujas izsniegšanu, to apturēšanu vai anulēšanu šajos noteikumos noteiktajos gadījumos veiks Pašvaldības izpilddirektors vai tā pilnvarota amatpersona.</p> <p>4.2. Par tirdzniecību neatļautās vietās un tirdzniecības vai pakalpojumu sniegšanas noteikumu pārkāpšanu administratīvo sodu piemēro saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 37. pantu.</p> <p>4.3. Par saistošo noteikumu pārkāpumiem, par kuriem nav paredzēta atbildība augstāka juridiskā spēka normatīvajā aktā, paredzēts piemērot brīdinājumu vai naudas sodu fiziskām personām līdz 30 naudas soda vienībām, juridiskām personām līdz 160 naudas soda vienībām.</p> <p>4.4. Administratīvā pārkāpuma procesu par saistošajos noteikumos minēto prasību pārkāpumiem līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai veic Pašvaldības policijas amatpersonas. Administratīvā pārkāpuma lietu par Pašvaldībā konstatētajiem gadījumiem izskata Pašvaldības Administratīvā komisija.</p> <p>4.5. Izsludinātie saistošie noteikumi tiks publicēti oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Saistošie noteikumi tiks publicēti pašvaldības informatīvajā izdevumā un oficiālajā pašvaldības tīmekļvietnē, vienlaikus nodrošinot atbilstību oficiālajai publikācijai norādot atsauci uz oficiālo publikāciju atbilstoši Pašvaldību likuma 47.panta astotajai daļai.</p> <p>4.6. nav paredzētas administratīvo procedūru izmaksas.</p>
<p>5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem</p>	<p>5.1. pašvaldību funkcijas, kuru izpildei tiek izstrādāti - saistošie noteikumi ir izstrādāti pašvaldības autonomo funkciju veikšanai, tai skaitā, bet ne tikai, izsniegt atļaujas un licences komercdarbībai, kā arī ielu tirdzniecības saskaņošanas un organizēšanas kārtības noteikšanā savas administratīvās teritorijas ietvaros.</p> <p>5.2. pašvaldības cilvēkresursi, kas tiks iesaistīti saistošo noteikumu īstenošanā – Smiltenes novada pašvaldības izpilddirektors vai tā pilnvarotā amatpersona, Pašvaldības policijas darbinieki, Smiltenes novada Būvvaldes speciālists, Centrālās administrācijas Kancelejas un personāla nodaļas speciālists.</p>
<p>6. Informācija par izpildes nodrošināšanu</p>	<p>6.1. saistošo noteikumu izpildē iesaistītās institūcijas - Smiltenes novada pašvaldības izpilddirektors vai tā pilnvarotā amatpersona, Pašvaldības policija, Smiltenes novada Būvvalde, Centrālās administrācijas Kancelejas un personāla nodaļa šo saistošo noteikumu izpildei.</p> <p>6.2. izpildes nodrošināšanai nepieciešamie resursi un to pamatotība – saistošie noteikumi un to izpildē norādītā iesaistītās institūcijas koordinēs ielu tirdzniecības saskaņošanas un organizēšanas kārtību, ievērojot saistošo noteikumu</p>

	<p>prasības, kā arī secīgi nodrošinās atļauju izsniegšanas un lēmumu ar atteikumu izsniegt atļaujas ielu tirdzniecības vienotās darbību kontroles mehānismu. Deleģējot iesniegumu izskatīšanu, lēmumu pieņemšanas funkciju Smiltenes novada pašvaldības izpilddirektoram vai tā pilnvarotajai amatpersonai, tiks atvieglota lēmuma pieņemšanas procedūra, atļauju izsniegšanas procedūra, kā arī saistošo noteikumu ievērošanas uzraudzības un kontroles process.</p>
<p>7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana</p>	<p>Saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai. Pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai un tās rīcība ir atbilstoša.</p>
<p>8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām</p>	<p>8.1. Saistošo noteikumu projektu izstrādājuši Smiltenes novada Centrālās administrācijas speciālisti;</p> <p>8.2. Saistošo noteikumu izstrādes procesā notikušas konsultācijas ar Pašvaldības speciālistu darba grupu.</p> <p>8.3. Plānotais sabiedrības līdzdalības veids – priekšlikumu un iebildumu ievērtēšana pēc projekta publicēšanas pašvaldības tīmekļvietnē www.smiltenesnovads.lv.</p> <p>8.4. Pēc saistošo noteikumu projekta un tam pievienotā paskaidrojuma raksta izskatīšanas Smiltenes novada pašvaldības domes pastāvīgās komitejas sēdē un publicēšanas pašvaldības tīmekļvietnē www.smiltenesnovads.lv, saistošo noteikumu projekts nodots sabiedrības viedokļa noskaidrošanai, publicējot Smiltenes novada pašvaldības tīmekļa vietnē www.smiltenesnovads.lv. Viedokļa izteikšanas termiņš noteikts divas nedēļas no publicēšanas dienas. Saņemto priekšlikumu vai iebildumu apkopošanas, tos, izvērtējot lietderības apsvērumus, paredzēts iekļaut saistošajos noteikumos.</p> <p>8.5. Pēc saistošo noteikumu projekta publicēšanas pašvaldības tīmekļvietnē 2024. gada 15.aprīļa (https://smiltenesnovads.lv/pasvaldiba/dokumenti/domes-saistosie-noteikumi/) līdz 2024. gada 30.aprīlim (ieskaitot) no sabiedrības nav saņemti sabiedrības viedokļi vai priekšlikumi.</p> <p>Saņemts viens priekšlikums no Centrālās administrācijas Informācijas tehnoloģiju nodaļas ietvert saistošajos noteikumos kārtību, kādā Pašvaldībai ir tiesības pārbaudīt Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes un Valsts ieņēmuma dienesta pārziņā esošo datu pareizību par tirdzniecības dalībnieka vai tirdzniecības organizatora iesnieguma iesniedzēja fiziskās personas datiem (<i>saistošo noteikumu 8.punkts</i>).</p> <p>Atbilstoši Brīvas pakalpojuma sniegšanas likuma 14.panta otro prim daļai, kārtību, kādā izsniedzama atļauja konkrēta pakalpojuma sniegšanai publiskās vietās, var noteikt arī vietējā pašvaldība. Pašvaldības domei ir tiesības izdot saistošos noteikumus, kas reglamentē konkrēta pakalpojuma sniegšanas kārtību publiskās vietās. Ievērojot iepriekš minēto tiesību normu, lai izvērtētu saistošo noteikumu atbilstību Brīvas pakalpojuma sniegšanas likuma prasībām, Pašvaldības dome papildus Pašvaldību likumā noteiktajam, noteikumu projektu saskaņo arī ar Ekonomikas ministriju (turpmāk – Ministrija), iesniedzot tai saistošos noteikumus un to paskaidrojuma rakstu Pašvaldību likumā noteiktajā kārtībā.</p>

Pašvaldību likuma 47.panta trešā daļa noteic, ka Pašvaldība ir tiesīga lūgt nozares ministrijas viedokli par saistošajiem noteikumiem pirms to nosūtīšanas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai šā panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā. Pašvaldība 2024.gada 15.aprīlī nosūtīja Ministrijai viedokļa sniegšanai un saskaņojuma saņemšanai Pašvaldības saistošo noteikumu projektu.

2024.gada 9.maijā saņemta Ministrijas vēstule Nr.3.3-11/2024/2758N "Par Smiltenes novada pašvaldības saistošajiem noteikumiem" (turpmāk – Vēstule). Ministrija Vēstulē norāda, ka savas kompetences ietvaros ir izskatījusi saistošo noteikumu projektu un tā paskaidrojuma rakstu, un informē, ka konceptuāli neiebilst tā tālākai virzībai, ja tiek ņemti vērā sekojoši iebildumi.

Ministrija norāda, ka Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 28. decembra Direktīvas 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū 6. pantā ir noteikts, ka visām procedūrām un formalitātēm, kas vajadzīgas pakalpojumu sniedzēja piekļuvei savām pakalpojumu darbībām, ir jābūt pieejamām vienotajā pakalpojumu kontaktpunktā. Vienotā pakalpojumu kontaktpunkta funkcijas Latvijā šobrīd pilda valsts pārvaldes pakalpojumu portāls www.latvija.gov.lv. Ievērojot iepriekš norādīto, Ministrija lūdz precizēt saistošo noteikumu projekta 10. punktu, 14. punktu, 22. punktu, 29. punktu un 37. punktu, norādot, ka dokumentus atļaujas vai saskaņojuma saņemšanai sekojošām pakalpojumu darbībām var iesniegt arī elektroniski:

- 1) ielu tirdzniecības organizēšanai īslaicīgai preču pārdošanai kultūras, sporta vai reliģisku svētku vai citu pasākumu norises laikā un vietā;
- 2) pastāvīgai ielu tirdzniecības organizēšanai;
- 3) sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu sniegšanai;
- 4) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai izbraukuma tirdzniecībā;
- 5) alkoholisko dzērienu tirdzniecībai mazumtirdzniecības novietnēs.

Ņemot vērā, ka saistošo noteikumu projektā ir iestrādāts Centrālās administrācijas Informācijas tehnoloģiju nodaļas priekšlikums, normatīvajam aktam ir mainījies numerācija, attiecīgi 10., 14., 22., 29., un 37. punkts pēc numerācijas maiņas ir 11., 15., 23., 30. un 37.punkts.

Pašvaldība ir ņēmusi vērā Ministrijas iebildumu un precizējusi saistošo noteikumu 11., 15., 23., 30. un 37.punkts, papildinot ar atsauci uz iespēju dokumentus iesniegt elektroniski, attiecīgi izsakot iepriekš minētos punktus šādās redakcijās:

“11. Lai saņemtu atļauju ielu tirdzniecības organizēšanai īslaicīgai preču pārdošanai kultūras, sporta vai reliģisku svētku vai citu pasākumu norises laikā un vietā, juridiskā vai fiziskā persona, kura reģistrējusi saimniecisko darbību, vai publiskā persona iesniedz Pašvaldībai iesniegumu klātienē kādā no Smiltenes novada pagasta/pagastu apvienību pārvaldēm vai Smiltenes novada Valsts un pašvaldību vienotajā klientu apkalpošanas centrā, vai nosūta uz

	<p>Pašvaldības oficiālo e-pasta adresi vai eAdresi, vai latvija.lv pakalpojumu portālā, vai nosūta pa pastu, norādot un pievienojot šādu informāciju un dokumentus: [..]”;</p> <p>“15. Lai saņemtu atļauju pastāvīgai ielu tirdzniecības organizēšanai (5.pielikums) un kļūtu par tirdzniecības organizatoru, juridiska vai fiziska persona, kura reģistrējusi saimniecisko darbību, vai publiska persona iesniedz Pašvaldībā iesniegumu (3.pielikums) klātienē kādā no Smiltenes novada pagasta/pagastu apvienību pārvaldēm vai Smiltenes novada Valsts un pašvaldību vienotajā klientu apkalpošanas centrā, vai nosūta uz Pašvaldības oficiālo e-pasta adresi vai eAdresi, vai latvija.lv pakalpojumu portālā, vai nosūta pa pastu [..];</p> <p>“23. Lai saskaņotu sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu publiskā vietā un saņemtu ielu tirdzniecības atļauju sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu sniegšanai, jāiesniedz iesniegums Pašvaldībā klātienē kādā no Smiltenes novada pagasta/pagastu apvienību pārvaldēm vai Smiltenes novada Valsts un pašvaldību vienotajā klientu apkalpošanas centrā, vai nosūta uz Pašvaldības oficiālo e-pasta adresi vai eAdresi, vai latvija.lv pakalpojumu portālā, vai nosūta pa pastu, [..]”;</p> <p>“30. Lai saņemtu tirdzniecības atļauju alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai izbraukuma tirdzniecībā sabiedriskos pasākumos, juridiskā persona Pašvaldībā iesniedz iesniegumu (7.pielikums) klātienē kādā no Smiltenes novada pagasta/pagastu apvienību pārvaldēm vai Smiltenes novada Valsts un pašvaldību vienotajā klientu apkalpošanas centrā, vai nosūta uz Pašvaldības oficiālo e-pasta adresi vai eAdresi, vai latvija.lv pakalpojumu portālā, vai nosūta pa pastu [..];</p> <p>“37. Lai saņemtu Saskaņojumu alkoholisko dzērienu tirdzniecībai mazumtirdzniecības novietnēs, komersants Pašvaldībā iesniedz iesniegumu klātienē kādā no Smiltenes novada pagasta/pagastu apvienību pārvaldēm vai Smiltenes novada Valsts un pašvaldību vienotajā klientu apkalpošanas centrā, vai nosūta uz Pašvaldības oficiālo e-pasta adresi vai eAdresi, vai latvija.lv pakalpojumu portālā, vai nosūta pa pastu [..].</p>
--	--

Smiltenes novada pašvaldības domes priekšsēdētājs

E.Avotiņš